

Gudstjeneste i Sankt Nikolai Kirke

Den 27. september 2020, 16. søndag efter trinitatis

Af Marianne Gaarden

*Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:
Mange jøder var kommet ud til Martha og Maria for at trøste dem i sorgen over deres bror.
Da nu Martha hørte, at Jesus var på vej, gik hun ud for at møde ham; men Maria blev siddende inde i huset.*

*Martha sagde til Jesus:
»Herre, havde du været her, var min bror ikke død.
Men selv nu ved jeg, at hvad du beder Gud om, vil Gud give dig.«
Jesus sagde til hende: »Din bror skal opstå.«*

Martha sagde til ham: »Ja, jeg ved, at han skal opstå ved opstandelsen på den yderste dag.«

*Jesus sagde til hende: »Jeg er opstandelsen og livet; den, der tror på mig, skal leve, om han end dør.
Og enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig i evighed dø. Tror du det?«*

Hun svarede: »Ja, Herre, jeg tror, at du er Kristus, Guds søn, ham som kommer til verden.«

*Da hun havde sagt det, gik hun tilbage og kaldte ubemærket på sin søster Maria og sagde:
»Mesteren er her og kalder på dig.«
Da Maria hørte det, rejste hun sig straks op og gik ud til ham.*

Jesus var endnu ikke kommet ind i landsbyen, men var stadig dér, hvor Martha havde mødt ham.

Jøderne, som var inde i huset hos Maria for at trøste hende, så, at hun hurtigt rejste sig og ville ud; de fulgte efter hende, da de mente, at hun gik ud til graven for at græde dér.

*Da nu Maria kom ud, hvor Jesus var, og så ham, faldt hun ned for hans fødder og sagde:
»Herre, havde du været her, var min bror ikke død.«
Da Jesus så hende græde og så de jøder græde, som var fulgt med hende, blev han stærkt opbragt og kom i oprør og sagde: »Hvor har I lagt ham?«
»Herre, kom og se!« svarede de. Jesus brast i gråd.*

*Da sagde jøderne: »Se, hvor han elskede ham.«
Men nogle af dem sagde:
»Kunne han, som åbnede den blindes øjne, ikke også have gjort, at Lazarus ikke var død?«*

*Da blev Jesus atter stærkt opbragt, og han går hen til graven. Det var en klippehule, og en sten var stillet for den.
Jesus sagde: »Tag stenen væk!«*

*Martha, den dødes søster, sagde til ham:
»Herre, han stinker allerede; han ligger der jo på fjerde dag.«
Jesus sagde til hende: »Har jeg ikke sagt dig, at hvis du tror, skal du se Guds herlighed?«*

*Så tog de stenen væk. Jesus så op mod himlen og sagde: »Fader, jeg takker dig, fordi du har hørt mig.
Selv vidste jeg, at du altid hører mig, men det var for folkeskarens skyld, som står her, at jeg sagde det, for at de skal tro, at du har udsendt mig.«*

Da han havde sagt det, råbte han med høj røst:

»Lazarus, kom herud!«

Og den døde kom ud, med strimler af linned viklet om fødder og hænder og med et klæde viklet rundt om ansigtet.

Jesus sagde til dem:

»Løs ham og lad ham gå.«

Mange af de jøder, som havde været med hos Maria og set, hvad Jesus havde gjort, kom nu til tro på ham.

Johannevangeliet 11,19-45

Jeg har en lille hund, der nogle gange gør noget, den ikke må. Kalder jeg på den, så kigger den demonstrativt væk, men den ved udmærket godt, at jeg kalder på den og retter min opmærksomhed mod den.

Jeg kender godt fornemmelsen af, at nogen kalder på og retter opmærksomheden mod mig.

”Marianne, kom herud!”

Jeg kan endnu erindre, hvordan jeg som barn oplevede det, når en myndig stemme kaldte på mig.

Det gav et gib i hele kroppen. Alle sanser var aktiveret.

Det var umuligt at ignorere stemmen, der kaldte, og bare lade som ingenting og lege videre eller gemme sig.

Måske kan du også huske, hvordan det var, når en myndig stemme kaldte på dig, da du var barn.

”May-Britt, kom herud!”

”Michael, kom herud!”

”Lars, kom herud!”

Det er som om, en projektør bliver tændt og rettet imod en, og man kan ikke bare forsvinde ind i mørket igen, gå under radaren, for nu er man set, registreret og indfanget af den stemme, der kalder på en.

Det er som om, der etableres en forbindelseslinje mellem den, der kalder, og den, der kaldes på.

Det er en relation, man ikke kan træde ud af, når der kaldes på en:

”Lazarus, kom herud!”

Jesus kalder på Lazarus i dagens tekst. Kalder ham ud af mørket – indbegrebet af mørke, set fra livets perspektiv – nemlig dødens mørke.

Og Lazarus kommer ud fra graven.

Ikke så underligt er det netop underet, at Jesus kalder den døde tilbage til livet igen, der fanger de fleste menneskers opmærksomhed, når vi hører den her del af beretning om Lazarus.

Vi hører imidlertid kun den anden del i dag. Men for at forstå teksten, og fordi det er en forrygende fortælling, kommer her den første del af beretningen.

Lazarus, der bor i en lille landsby sammen med sine søstre, Maria og Martha, er alvorligt syg og ligger for døden. De ved, at Jesus tidligere har helbredt syge mennesker og sender besked til ham om, at Lazarus er dødssyg.

Jesus’ reaktion er: ”Den sygdom ender ikke med døden. Den skal vise Guds magt og få folk til at forstå, at hans søn er guddommelig”.

Jesus, der holder meget af de tre søskende, bliver i første omgang, hvor han er. Først da der er gået to dage, siger han: ”Vores gode ven Lazarus sover, men jeg tager af sted for at vække ham.” Disciplene, der altid får rollen som de tungnemme, siger, ”hvis han sover, skal han nok komme sig”, hvorefter Jesus skærer det ud i pap for dem: ”Lazarus er død!”

Og så siger Jesus det forunderlige, som gør denne beretning så tankevækkende: ”På jeres vegne er jeg glad for, at jeg ikke var der, for nu får I en anledning til at tro på mig. Lad os tage derhen”.

Resten af fortællingen, den anden halvdel, har vi lige hørt. Jesus når frem til landsbyen og får at vide, at Lazarus allerede er død og har ligget i graven i fire dage.

De to søstre, Marta og Maria er ulykkelige og sørger, som vi alle gør, når vi mister en af vores kære. De siger: Herre, havde du været her, var vores bror ikke død. De er sikker på at Jesus kunne have reddet Lazarus. Deres ord vidner om deres tro på ham.

Jesus svarer lidt kryptisk ved at sige: "Jeg er opstandelsen og livet; den, der tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig i evighed dø."

Derefter kalder Jesus det døde liv til live igen: "Lazarus, kom herud!"

Og så kommer Lazarus vaklende ud af graven med strimler af linned viklet om fødder og hænder og med et klæde viklet rundt om ansigtet.

Det må have været et makabert syn, og det er ikke underligt, at det netop er dette billede, der tegner sig på nethinden, når vi hører beretningen. Igennem kirkens historie har mange undret sig over, hvorfor Jesus opvækker Lazarus fra de døde. For Lazarus skal jo alligevel dø på et senere tidspunkt, og til den tid vil søstrene jo også sørge over tabet. Så hvorfor opvække Lazarus, når han alligevel skal dø?

Svaret har Jesus selv givet i den første del af beretningen. Han siger til sine disciple, at Lazarus er død for at han, Jesus, kan opvække Lazarus fra de døde, så at disciplene kan komme til tro på ham.

Opvækkelsen skal vise Guds magt og få folk til at forstå, at Jesus er hans guddommelige søn.

Man kan jo sige, at det er jo lidt af en magtdemonstration, der viser, at Jesus vitterlig er opstandelsen og livet; den, der tror på ham, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på ham, skal aldrig i evighed dø.

Måske styrker det ikke kun disciplenes, men også vores tro og reducerer vores frygt for døden, når vi hører, at Jesus har magt til at kalde det døde liv tilbage til livet.

"Lazarus, kom herud!"

Kernen i det kristne håb er, at vi skal tro og ikke frygte – end ikke døden, for Gud er også i det, vi oplever som døden.

Man kan skelne mellem den åndelige død og den biologiske død. I den biologiske død er der åndeligt liv. Og i det biologiske liv kan der være åndelig død. Den åndelige død er at være adskilt fra Gud. Det er mennesket med det tomme blik. Det er øjnene, hvor lyset er slukket. Det er personen, der er indkroget i sig selv.

Jeg tror, vi alle på et tidspunkt har prøvet det. At miste livsmodet. At føle os døde indeni - måske netop i en tid som denne med corona-restriktioner, aflysninger på aflysninger, ingen sociale aktiviteter og en hverdag, hvor vi er henvist til vores eget selskab, fordi vi skal holde afstand og arbejde hjemmefra.

Og oplever man så, at der ikke er nogen, der har brug for en, så kan livet opleves som goldt, tomt og ørkesløst. Det er den åndelige død i livet, som vi ikke kan vække os selv til live fra igen.

Vi har brug for en, der med en myndig stemme kalder på os: "Mogens, kom herud!" En, der kalder os ud af vores egen elendighed,

vores egen selvmedlidenhed og
vores egen selvoptagethed.
Kalder os ud af vores åndelige død.

Kom herud i livet, hvor der er brug for dig.
Du kan være helt sikker på, at der er
nogen, der har brug for dig, brug for dine
evner og dit nærvær.
Du kan forsøge at gemme dig i dit eget
indre mørke,
men Gud bliver ved med at kalde på dig.
Kom nu herud!

Sådan var det for plejebarnet Felix. Han
klarede sig ikke så godt i skolen og var
offer for de andre børns drillerier.
En dag var der en lærer, der kaldte på ham
i et frikvarter, hvor han gik for sig selv.
Læreren spurgte, om han havde lyst til at
sætte bøger på plads på skolens bibliotek.
Felix og læreren blev gode venner, og
læren opdagede, at Felix var interesseret i
kemi.
Læren hjalp ham med at finde bøger om
emnet, så han blev fagligt rigtig dygtigt.
I dag underviser han andre børn i kemi og
fysik.

Sådan var det for den arbejdsløse John, der
lå dagen lang i sin seng, for der var ingen,
der havde brug for ham.
Men en dag blev der kaldt på ham.
Han blev ringet op af et jobcenter, fordi en
arbejdsgiver havde brug for en mand til at
pakke og sende varer.
Han har nu været ansat i firmaet siden
1988 og er en stabil, dygtig og vellidt
medarbejder.

Sådan var det også for enken Lisbeth, der
var pensionist, og hvis mand havde været
død i mange år.
Børnene var flyttet til den anden ende af
landet. Hun boede alene og gik kun ud, når
hun skulle handle ind.
En dag var der en mand, der kaldte på
hende, han kunne ikke læse, hvad der stod
på varedeklarationen.
Lisbeth læste det for ham, og næste gang
hun handlede ind, mødte hun ham igen.
Han inviterede hende på kaffe, og så ud og
spise, og i dag bor de sammen i hendes
seniorbolig.

Gud kalder på os via andre mennesker.
Felix, kom herud! John, kom herud!
Lisbeth, kom herud!
Der er en forbindelseslinje mellem os og
Gud, der kalder på os. Relation er allerede
etableret, og du kan ikke træde ud af den.
Du får ikke lov til bare forsvinde i dit indre
mørke, gå under radaren, for du er set,
elsket og tilgivet af Gud, der kalder på dig,
for der er brug for dig.

"Peter, kom herud! Lene, kom herud!"
Gud bliver ved med at kalde på os, kalde
den, der er åndeligt død, til live igen.

Gud er også i smerten, sorgen og mørket.
Guds ånd gennemstrømmer os og hele
skaberværket, så Gud kan være alt i alle,
som Paulus skrev i teksten, der blev læst
lige før fra alteret.

Vi kender i glimt fra kærligheden mellem
mennesker erfaringen af at blive kaldt til
live igen.
I livet erfarer vi en lille dråbe af det
guddommelige ocean, hvor vi alle
gennemstrømmes af Guds ånd.
Det er erfaringer af det guddommelige,
der gør vores tro og håb større og vores
frygt mindre.

Beretningen om Lazarus viser os, at vi ikke
skal være bange, men tro på, at Gud har
magten over døden,
både den biologiske død og den åndelige
død i livet,
så vi kan træde ud i livet, når der kaldes på
os.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treenig
Gud, højlovet fra første begyndelse,
nu og i al evighed. Amen.